

2014-11-20 Dnr 2014KS104 539
Sektorn för samhällsbyggnad Emma Lindström

1. RIKTLINJER FÖR DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN, FÄRDTJÄNST, I HÄRRYDA KOMMUN

1. Bakgrund

Färdtjänst är en anpassad typ av kollektivtrafik som finns till för personer med olika funktionsnedsättningar. Precis som i den övriga kollektivtrafiken reser man tillsammans med andra men resorna sker i anpassade personbilar, rullstolsbilar eller rullstolsbussar.

Rätten till färdtjänst regleras i lag (1997:736) om färdtjänst samt i lagens förarbeten och rådande praxis. Där det finns utrymme för kommuner att själva utforma villkor och anpassa färdtjänstens utformning och servicenivå upprättas riktlinjer. Dessa riktlinjer syftar till att beskriva hur Härryda kommun utformar sitt regelverk för färdtjänst, där lag, förarbeten och praxis inte reglerar.

Avgifter för färdtjänst behandlas inte i riktlinjerna, utan finns i Taxa för den särskilda kollektivtrafiken, färdtjänst, i Härryda kommun antagna av kommunfullmäktige i § 158/2011.

2. Grunder för färdtjänst

2.1 Kriterier för färdtjänst

Grundläggande kriterier för att beviljas färdtjänst är att:

- den sökande är folkbokförd i Härryda kommun
- den sökande har en funktionsnedsättning som inte är tillfällig. Det betyder att funktionsnedsättningen ska bestå i minst tre månader
- funktionsnedsättningen gör att den som söker färdtjänst har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel

2.2 Särskilt om färdtjänst för barn och unga

Om den som söker färdtjänst är under 18 år prövas hans eller hennes rätt till färdtjänst i förhållande till barn utan funktionsnedsättning i motsvarande ålder. Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till färdtjänst om ett barn utan funktionsnedsättning, i motsvarande ålder och situation, på egen hand kan förflytta sig eller resa med den allmänna kollektivtrafiken.

För personer under 18 år ska ansökan göras av vårdnadshavare/förmyndare.

3. Prövning av tillstånd för färdtjänst

Kommunens trafikverksamhet prövar rätten till färdtjänst på delegation från kommunstyrelsen. Varje prövning är individuell.

3.1 Ansökan om färdtjänst

Ansökan om färdtjänst bör ske skriftligen. Kommunens trafikverksamhet kan hjälpa till att fylla i en ansökan om behov av detta finns. Handlingar som sökanden själv vill åberopa för att styrka sin funktionsnedsättning ska lämnas in av den sökande. Innan ansökan prövas har kommunen rätt att, via sökanden, begära in läkarutlåtande/ specialistutlåtande eller på annat sätt skaffa sig kunskap om den sökandes förhållanden. Det kan ske genom hembesök hos sökanden eller personligt möte. Ansökningsblankett samt blankett för läkarutlåtande finns att tillgå på kommunens hemsida eller genom kontakt med kommunens trafikverksamhet.

3.2 Handläggning av färdtjänst

Handläggning av ett ärende sker enligt bestämmelserna i Förvaltningslagen (1986:223). När ett beslut fattas meddelas detta skriftligen till den sökande. Varje beslut om avslag innehåller information om hur beslutet kan överklagas. Om sökande har behov av auktoriserad tolk i samband med utredning ordnar och står kommunen för detta. Tolk anlitas via en tolkförmedling.

3.3 Avsaknad av allmänna kommunikationer

Färdtjänst är till för personer som har svårigheter att resa med kollektivtrafik på egen hand. Om det inte finns kollektivtrafik där en person bor och detta är enda skälet till att personen behöver färdtjänst, kan detta inte beviljas.

4. Tillståndets omfattning

Ett tillstånd för färdtjänst utformas utifrån resenärens individuella behov. Tillståndet förenas därför med villkor efter individuell prövning.

4.1 Förutsättningar

En person som beviljas färdtjänst har rätt till resor i den omfattningen och under de förutsättningar och typ av fordon som framgår av hans eller hennes beslut. Resor med färdtjänst kan endast göras med de fordon som är avsedda för detta ändamål.

4.2 Längd på tillstånd

Ett tillstånd för färdtjänst gäller för viss tid efter individuell prövning. Ett tillstånd kan innebära färdtjänst vissa perioder av året, vissa delar av dygnet, till vissa resmål eller till hållplats.

4.3 Resetilldelning

I enlighet med 9 § lag (1997:736) om färdtjänst kan vissa resor inte begränsas i antal om inte synnerliga skäl föreligger. Dessa så kallade väsentliga resor kan vara arbets- resa, studieresa, resa till daglig verksamhet, lämning och hämtning på förskola och i vissa fall rehabilitering som inte räknas som sjukvård.

De resor som inte bedöms vara väsentliga kallas för fritidsresor och här sker en individuell bedömning om resetilldelning, men omfattar normalt upp till 30 enkelresor per månad.

4.4 Medresenär

Alla personer med ett tillstånd för färdtjänst har rätt att ta med sig en medresenär mot fastställd avgift. En medresenär är en person som följer med som sällskap på resan och kan vara med som hjälp vid resmålet. Om en person följer med som medresenär ska personen åka mellan samma adresser som personen med tillstånd för färdtjänst.

4.5 Barn under 12 år

Utöver medresenär har personer med ett tillstånd för färdtjänst rätt att ta med sig barn under 12 år mot fastställd avgift.

4.6 Ledsagare

Om funktionsnedsättningen gör att resenären har behov av hjälp under själva resan utöver den hjälp och service som föraren kan ge, kan han eller hon få rätt att ta med sig ledsagare. Det innebär att resenären får ta med sig en person på resan utan kostnad. Med ”under resan” menas från dörr till dörr. Ledsagare beviljas inte för behov av hjälp utanför själva resan, till exempel vid resmålet eller för att bära. Ledsagare kan beviljas för hjälp med beställning av resan.

Den som är ledsagare ska kunna bistå med den hjälp som resenären behöver under hela resan från dörr till dörr. Om en person är i behov av ledsagare behöver det ansökas om specifikt. Handläggare kan behöva begära in kompletterande medicinskt underlag i samband med en sådan prövning. Om det finns skäl kan resenären få rätt att ta med sig fler än en ledsagare.

4.7 Särskilda behov

Det finns fall där resenären till följd av en funktionsnedsättning är i behov av exempelvis särskild placering i fordonet eller undantag från samplanerade resor. Detta kallas särskilda behov och dessa behöver personen ansöka om specifikt. Handläggaren kan begära in kompletterande medicinskt underlag i samband med en sådan prövning.

Som särskilda behov räknas inte sådana individanpassade behov som att resor endast ska utföras av en bestämd förare eller att resa ska ske med bårtransport. Dessa resor utförs inte inom ramen för färdtjänst.

4.8 Resor som inte är färdtjänst

Färdtjänstillstånd gäller inte för resor som bekostas av det allmänna enligt annan lag eller förordning, exempelvis skolskjuts eller sjukresa.

5. Område för färdtjänstresor

Färdtjänst kan användas för resor inom färdtjänstområdet, och om det finns särskilda skäl, mellan färdtjänstområdet och i eller till annan kommun. Färdtjänst får även anordnas i eller mellan andra kommuner.

5.1 Färdtjänstområdet

Färdtjänstillståndet omfattar resor inom Härryda, Mölndals, Göteborgs, Partille, Bollebygds, Lerums och Marks kommuner.

5.2 Resa vid vistelse i annan kommun

Då resenären vistas utanför färdtjänstområdet kan han eller hon resa på vistelseorten. Om det föreligger särskilda skäl tillåts resa från vistelseorten och till angränsande

kommun, men detta gäller endast på resor under fem mil. Resorna räknas av från de resor som resenären har i sitt grundtillstånd. Dessa resor beviljas under en begränsad tid och för ett begränsat antal resor.

5.3 Längre vistelse i annan kommun

Om en resenär vistas stadigvarande på en annan ort men är folkbokförd i Härryda kommun kan resor till arbete eller studier beviljas. Dessa resor kan göras under en period på längst ett år. Efter det ska personen folkbokföra sig där han eller hon vistas.

5.4 Utflyttad till annan kommun

Vid utflyttning till annan kommun gäller resenärens tillstånd för färdtjänst under en övergångsperiod av en månad från dagen då folkbokföringsadressen ändrats.

6. Bokning av färdtjänstresa

När resenären får beslut om tillstånd till färdtjänst följer det med information om hur resor bokas.

6.1 Beställning av färdtjänstresa

Färdtjänstresa beställs hos beställningscentralen av resenären själv eller med hjälp av annan person. En färdtjänstresa ska gå från en adress till en annan. Detta gäller dock inte om personen bara behöver trappklättring. Det går att boka enbart trappklättring utan att behöva resa någonstans.

6.2 Samplanering

Färdtjänstresor samplaneras.

6.3 Uppehåll vid resa

En resa ska beställas från en adress till en annan. Det innebär att resan inte får gå via något resmål och sedan fortsätta. Undantag kan göras i enskilda fall. Uppehåll vid resa för att hämta och lämna barn under 12 år på förskola/skola kan beviljas om resan görs i direkt anslutning till annan väsentlig resa. Ett kortare uppehåll får därtill alltid göras vid besök på gravplats.

6.4 Medresenär och ledsagare

Om en medresenär eller ledsagare ska följa med på resan ska detta anges vid bokningen. Om resenären bokar plats för medresenär kommer den avgiften att läggas på resenärens faktura. Medföljande resenär ska åka mellan samma adresser som personen med tillstånd för färdtjänst.

Vid en resa med färdtjänst kan en medresenär samt egna barn under 12 år följa med mot en fastställd avgift. En färdtjänstresenär kan tillsammans med medresenär, egna barn under 12 år och eventuell ledsagare fylla högst fyra platser i fordonet.

7. Övriga villkor

I ett tillstånd för färdtjänst ingår det vissa villkor för resan. När en person blir beviljad färdtjänst får han eller hon informationsmaterial tillsammans med beslutet om färdtjänst. I informationsmaterialet kan personen läsa mer detaljerat om de olika villkor som finns för resan.

7.1 Hjälpmedel

En resenär har rätt att ha med sig personligt förskrivna hjälpmedel på resan.

7.2 Bagage

En resenär får ta med sig två kassar alternativt en resväska. Bagage ska inte överstiga vad som normalt kan bäras av en resenär på en kollektivtrafikresa.

7.3 Bilbarnstol

Om resenären ska använda en bilbarnstol ska beställningscentralen kontaktas angående detta.

7.4 Legitimation vid resa

För att säkerställa att det är rätt person som reser ska han eller hon kunna uppvisa giltig fotolegitimation samt färdtjänstbevis. Undantag kan göras vid individuell prövning.

7.5 Ledarhund, servicehund och sällskapsdjur

Ledarhund, servicehund och andra sällskapsdjur får följa med på resan. I utförandet av resor med djur följs de föreskrifter och allmänna råd om transport av levande djur avsedda för persontransport, vilka utfärdats av Statens jordbruksverk med grund i djurskyddsförordningen (1988:539).

7.6 Avgift

Vid färdtjänstresa utgår en egenavgift. Avgifter och betalningssätt framgår vid bokningen av resan samt i informationsmaterial som skickas tillsammans med beslut om färdtjänst.